

Европейска комисия

МАРКИРОВКАТА „СЕ“

НА СТРОИТЕЛНИ ПРОДУКТИ: УКАЗАНИЯ

„СТЪПКА ПО СТЪПКА“

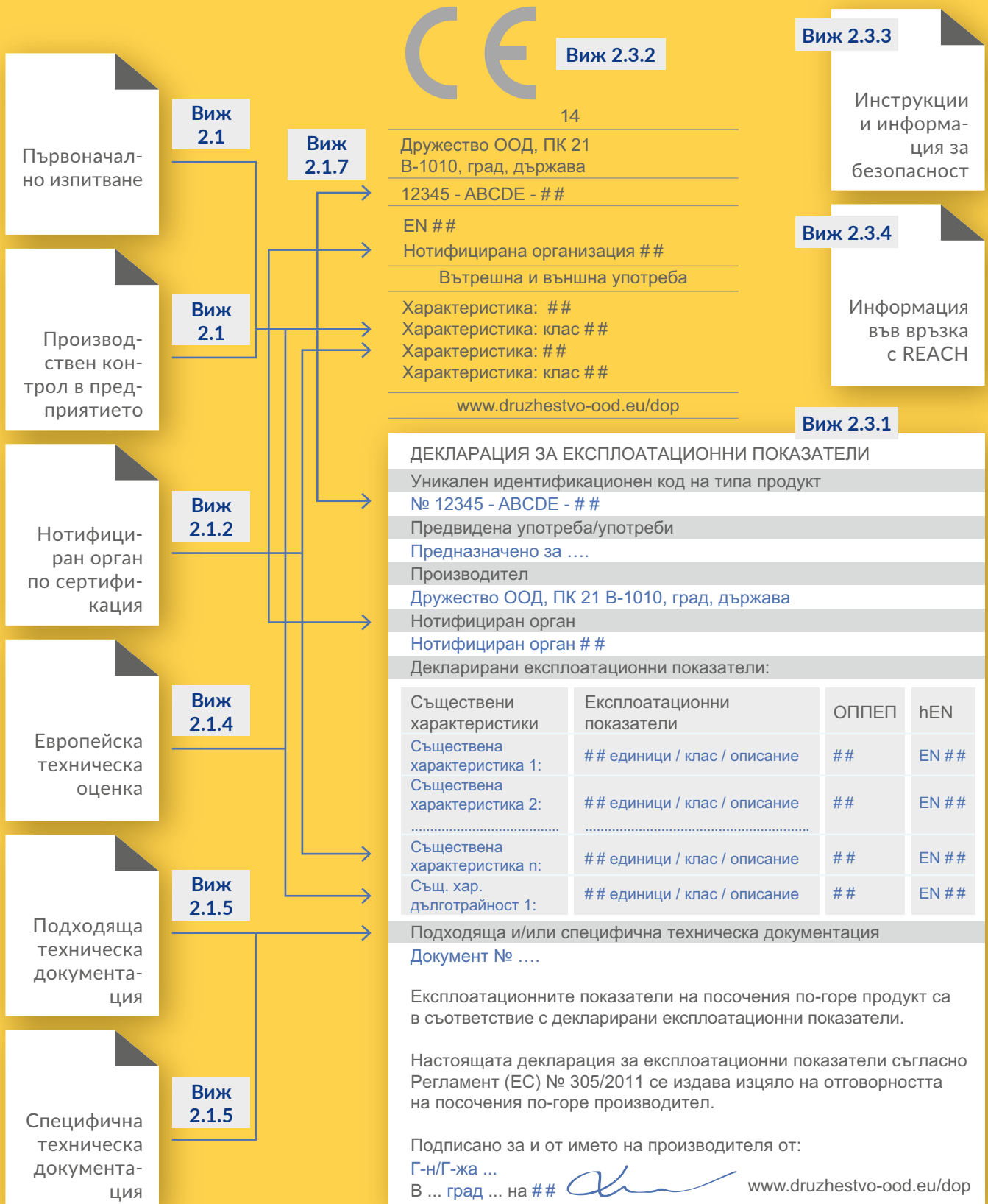
СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение	3
1.1. Защо ми е необходима маркировка „СЕ“?	5
1.2. Кога маркировката „СЕ“ е задължителна за моя продукт?	5
1.2.1. Задължителна маркировка „СЕ“ (съгласно изискванията на Европейския комитет по стандартизация (CEN))	5
1.2.2. Незадължителна маркировка „СЕ“ (съгласно изискванията на Европейската организация за техническо оценяване (EOTA))	6
1.2.3. Изключения при маркировката „СЕ“	7
<hr/>	
2. Задачи на производителите	8
2.1. Производствен процес	8
2.1.1. Съществени характеристики	8
2.1.2. Системи за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели (системи за ОППЕП)	9
2.1.3. Неустановени експлоатационни показатели (NPD)	10
2.1.4. Допълнителни изисквания при използване на режима на EOTA	10
2.1.5. Опростени процедури	11
2.1.6. Работни документи	12
2.1.7. Уникален идентификационен код	12
2.2. Кога трябва да започнете ново оценяване?	13
2.2.1. Нови продукти	13
2.2.2. Промени в производството	13
2.3. Документи, които се предоставят на клиентите	13
2.3.1. Декларация за експлоатационни показатели	14
2.3.2. Маркировка „СЕ“	17
2.3.3. Инструкции и информация за безопасност	20
2.3.4. Информация във връзка с REACH	20
<hr/>	
3. Проверочен списък на производителя	21
Връзки и съкращения	25

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Ако четете настоящата брошура, това най-вероятно е защото проявявате интерес към предлагане на строителни продукти на пазара на ЕС. В настоящото ръководство ще намерите обяснение на стъпките, които следва да бъдат изпълнени за получаване на маркировка „СЕ“ за нов строителен продукт. В него е обяснено също и какво следва да се предприеме в случай, че продуктът се промени (т.е. ако се променят неговите производствени процеси, суровини, изпитване и др.): това води до необходимост от преглед/преработка на изискваните документи. Като се има предвид, че от 1 юли 2013 г. правилата относно маркировката „СЕ“ се измениха и е възможно да е необходима актуализация на маркировката „СЕ“ на Вашите продукти, настоящата брошура може да се окаже полезна за Вас.

На следната илюстрация на етикета „СЕ“ и декларацията за експлоатационни показатели е показано къде в настоящото ръководство са обяснени различните части и как са свързани етикетът и декларацията.

1.1. Защо ми е необходима маркировка „СЕ“?

Значимостта на маркировката „СЕ“ се състои в това, че всички държави членки на ЕС са длъжни да разрешават продажбата на строителните продукти, носещи тази маркировка. Това означава, че публичните органи не могат да изискват допълнителни маркировки или сертификати, а още по-малко допълнително изпитване. Поради това Вие или дистрибуторите на Вашия продукт можете да предлагате Вашия продукт във всяка държава от европейския вътрешен пазар с една и съща документация. Заедно с декларацията за експлоатационни показатели, това също така помага на Вашите клиенти и крайни потребители да проверяват експлоатационните показатели на продукта и да го сравняват с други продукти чрез един и същ технически подход.

Когато Вие като производител поставяте маркировка „СЕ“ на един продукт, с това гарантирате, че експлоатационните показатели на продавания от Вас продукт са еднакви с обявените, както и че маркировката е получена при използване на съответната европейска техническа спецификация (виж 1.2).

Маркировката „СЕ“ съдържа определена съществена информация относно продукта и дава връзка към други допълнителни документи, които също съдържат важна информация. В тази брошура е разгледано как да се изготвят тези документи и също така са представени някои примери.

1.2. Кога маркировката „СЕ“ е задължителна за моя продукт?

За повечето строителни продукти маркировката „СЕ“ е задължителна, за да могат да бъдат продавани на европейския вътрешен пазар. За останалите тя не е *задължителна*, но е *възможно да бъде издадена* съгласно определени правила:

1.2.1. Задължителна маркировка „СЕ“ (съгласно изискванията на Европейския комитет по стандартизация (CEN))

Когато искате да разберете дали маркировката „СЕ“ е задължителна за Вашия продукт, първата стъпка е да отворите [Официален вестник на Европейския съюз](#)¹ и да потърсите последно актуализираната публикация на заглавията и номерата на хармонизираните стандарти. Ще откриете таблица като тази:

ESO ⁽¹⁾	Референтен номер и заглавие на хармонизирания стандарт (и референтния документ)	Номер на заменен стандарт	Дата, от която стандартът се прилага като хармонизиран стандарт	Крайна дата на периода на едн съвместно прилагане, бележка 4
CEN	EN 295-1:2013 Стъклокерамични тръбни канализационни системи. Част 1: Изисквания за тръби, фасонни части и връзки	EN 295-10:2005	1.11.2013	1.11.2014

Списъкът може да съдържа два вида справки: нови хармонизирани стандарти и преработени стандарти. За новите стандарти полето „номер на заменен стандарт“ (reference of superseded standard) е празно. Ако Вашият продукт попада в приложното поле на някой от тези стандарти, маркировката „СЕ“ е с доброволен характер по време на периода на съвместно прилагане и става задължителна от крайната дата на този период.

След това може да проверите Вашия продукт спрямо заглавията на стандартите на разположение, за да видите дали попада в приложното поле на някой от тях.

ПРИМЕР: Подовите плочки попадат в приложното поле на хармонизиран стандарт, когато се използват за подове, но са извън него, когато се използват за прозоречни первази.

Може да използвате [инструмента за търсене на уебсайта на Европейския комитет по стандартизация \(CEN\)](#)^{II}, за да намерите приложното поле на стандартите.

Продуктите, включени в приложното поле (първата глава на стандартите), трябва да имат маркировка „СЕ“, в съответствие с датите в таблицата.

Когато полето „номер на заменен стандарт“ не е празно, маркировката „СЕ“ продължава да бъде задължителна за продуктите, попадащи в приложното поле на хармонизираните стандарти. По време на периода на съвместно прилагане можете да изберете коя версия да се използва — заменената или новата, но след крайната дата на периода на съвместно прилагане може да се използва само преработената версия. Това ви позволява да се нагодите — обикновено в рамките на една година — към евентуални промени в оценката на Вашия продукт и/или декларацията за експлоатационни показатели.

Информацията във връзка с маркировката „СЕ“ се намира в приложение ZA на стандарта.

1.2.2. Незадължителна маркировка „СЕ“ (съгласно изискванията на Европейската организация за техническо оценяване (ЕОТА^{III}))

Когато продуктът, който ще продавате, не попада в приложното поле на никой хармонизиран стандарт, можете да му поставите маркировка „СЕ“ на доброволни начала. Първо трябва да проверите дали продуктът е в обхвата на някой от съществуващите Европейски документи за оценяване (ЕДО¹). Може да проверите списъка на уебсайта на Европейската комисия в зоната под наименованието [NANDO](#)^{IV} (New Approach Notified and Designated Organisations — база данни от нотифицирани органи за оценка на съответствието). Има специална страница, на която е даден [списък на европейските документи за оценяване](#)^V.

Съдържанието на документа, включително неговото приложно поле, може да видите също така чрез [мястото за публикуване на уебсайта на Европейската организация за техническо оценяване](#)^{VI}. Ако Вашият продукт е включен в обхвата на един от тези документи, може да се обърнете към орган за техническа оценка (ОТО) от [официалния регистър на ОТО](#)^{VII} с искане да оцени Вашия продукт за поставяне на маркировка „СЕ“.

В случай че Вашият продукт и предвидената употреба или употреби не попадат в обхвата на някой от европейските документи за оценяване, може да отправите искане към организация за техническа оценка да разработи европейски документ за оценяване. Този процес ще отнеме повече време отколкото в случай на наличен европейски документ за оценяване за Вашия продукт.

Режимът на Европейската организация за техническо оценяване има две фази, сходни с тези при режима на Европейския комитет по стандартизация:

- разработването на европейски документ за оценяване
- оценката от орган за техническа оценка

И двете фази са обяснени в настоящото ръководство.

1 ЕТО — европейска техническа оценка (същото съкращение беше използвано в Директивата за строителните продукти (ДСП) за европейско техническо одобрение)

1.2.3. Изключения при маркировката „СЕ“

В някои случаи, дори ако продуктът и предвидената употреба попадат в приложното поле на хармонизиран стандарт, Вие като производител не сте длъжен да поставите маркировка „СЕ“ на Вашия продукт.

Изключенията са случаите, когато продуктът е **произведен индивидуално или по поръчка на клиент за дадена употреба**, или когато при производството на продукта трябва да се запазят **традиционните процеси, за да се осигури опазването на официално защитени строежи** (културно-историческо наследство и др.).

Ако желаете да използвате едно от тези изключения, е силно препоръчително да се уверите, че те със сигурност се прилагат за Вашия продукт, тъй като в противен случай може да срещнете проблеми с органите за надзор на пазара. Ако имате въпроси относно Вашите продукти, следва да се свържете със **звеното за контакт относно продукти** в страната, където искате да продавате Вашия продукт.

2. ЗАДАЧИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

Маркировката „СЕ“ не се изчерпва с поставянето на етикет върху Вашия продукт – производителите трябва да изпълнят много задачи, за да се осъществи процесът на поставяне на маркировка „СЕ“. Настоящата глава съдържа подробна информация как да бъдат изпълнени тези задачи.

Преди началото и по време на целия процес ще са ви необходими следните документи:

- (за изискванията на CEN) **хармонизираните стандарт или стандарти**, приложими за Вашия продукт. Може да ги закупите на Вашия език чрез органа по стандартизация във Вашата страна членка. **Списъкът на националните органи по стандартизация в Европа^{VIII}** е достъпен на **уебсайта на Европейския комитет по стандартизация^X**. Понякога хармонизираният стандарт съдържа препратки към други стандарти (методи за изпитване, таблични стойности и др.), които може да са важни.
- (за изискванията на EOTA) **европейските документи за оценяване**, приложими за Вашия продукт. Може да ги изтеглите от **зоната за публикации на уебсайта на Европейската организация за техническо оценяване^X**. Понякога европейският документ за оценяване съдържа препратки към стандарти, които може да са важни.

2.1. Производствен процес

Като част от Вашите вътрешни процедури за осигуряване на качество, а понякога със съдействието на външни лаборатории или доставчици на услуги, Вие сте отговорни за оценяване на експлоатационните показатели на продукта и за въвеждане на производствен контрол в предприятието. Резултатите от оценката и производственият контрол в предприятието ви дават възможност да следите дали експлоатационните показатели не се изменят с течение на времето. Правното понятие, използвано за описание на това, е **„оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели“** (ОППЕП²), а проверяващите трети страни се наричат **нотифицирани органи**.

2.1.1. Съществени характеристики

Оценката на продукта се извършва чрез определяне на стойностите на списък с характеристики те, наричани **съществени характеристики**. Ще намерите пълен списък в приложение ZA към хармонизираните стандарти, както и в европейските документи за оценяване. Списъкът може да е различен за всяка предвидена употреба. В случай че Вашият продукт е с повече от една предвидени употреби, списъкът следва да обхваща характеристики, свързани с всяка една от тях. Списъкът включва и система за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели (ОППЕП) за всяка съществена характеристика. В зависимост от системата за ОППЕП може да е необходимо един или няколко нотифицирани органи да изпълняват задачи, свързани с нея.

2 Системата за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели се наричаше „удостоверяване за съответствие“ в Директивата за строителните продукти (ДСП).

2.1.2. Системи за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели (системи за ОППЕП)

След като имате списъка на съществените характеристики от значение за Вашия продукт, е необходимо да проверите процедурите, които трябва да следват за деклариране на експлоатационните показатели на всяка съществена характеристика, като методи за изпитване, таблични стойности и др. Задължени сте да използвате тези процедури за изпитванията на проби. Също така, трябва да дефинирате Вашия подробен производствен контрол в предприятието.

Системата за ОППЕП, приложима за всяка съществена характеристика, в някои случаи ще изисква изпълнение на някои допълнителни задачи от нотифицирания орган. В следващата таблица ще видите задачите, които Вие и нотифицираните органи трябва да извършвате в зависимост от системата за ОППЕП.

Система за ОППЕП	1+	1	2+	3	4
Производствен контрол в предприятието (ПКП)					
По-нататъшно изпитване на проби, взети от производителя					
Оценка на експлоатационните показатели					
Първоначална инспекция (на предприятието и на ПКП)					
Непрекъснато наблюдение, оценка и преценка на ПКП					
Одит – изпитване на проби, взети от нотифицирания орган					

 Производител   Нотифициран орган

Ако всички Ваши характеристики са обхванати от система за ОППЕП 4, не е необходимо да сключвате договор с нотифицирания орган. Когато те попадат в обхвата на система 3, Вашият продукт трябва да бъде изпитан от нотифицирания орган (в този случай – нотифицирана лаборатория), която може да бъде различна за всяка съществена характеристика. Ако те попадат в обхвата на система 1, 1+ или 2+, нотифицирания орган ще си сътрудничи с Вас по време на оценката и ще изпълнява някои задачи във Вашето производствено предприятие, така че най-добрият вариант обикновено е да сключите договор със само една нотифициран орган за извършване на всички задачи.

ПРИМЕР: Една важна съществена характеристика на някои продукти за конструкции е тяхната якост на натиск. Ще я откриете в списъка на съществените характеристики в приложение ZA към хармонизирания стандарт. Системата за ОППЕП, определена за тази съществена характеристика на посочените продукти, е 2+. Това означава, че производителите на продукта трябва да извършат първоначално изпитване на продукта, да въведат производствен контрол в предприятието и да изпитат продукта в съответствие със своята система за качество. Те са задължени също така да наемат нотифицирания орган, която да извърши първоначална инспекция (включително на предприятието и на производствения контрол в предприятието) и периодично да оценява производствения контрол в предприятието.

Ще намерите **официален регистър на нотифицираните органи**^{XI}, нотифицирани от държавите членки да изпълняват задачи като трета страна, на уебсайта на NANDO. Може да използвате една или повече нотифицирани органи от всяка държава.

2.1.3. Неустановени експлоатационни показатели (NPD)

Държавите членки са въвели различни изисквания за съществените характеристики на продуктите, използвани във всяка страна. Повече информация ще намерите чрез списъка на продуктите, публикуван от звената за контакт относно продукти на държавите членки, в които ще се продава Вашият продукт. Необходимо е да отчитате тази информация при вземането на решение кои характеристики да декларирате.

Може също така да решите, че някои съществени характеристики не са от значение за Вашия продукт, ако те не се искат от клиентите Ви.

И в двата случая, когато сте решили да не декларирате определени характеристики, вписвате „неустановени експлоатационни показатели“, като използвате означението „NPD“ (No Performance Determined).

Използването на неустановени експлоатационни показатели е възможно при спазване на определени условия:

- За продукти съгласно изискванията на CEN трябва да декларирате експлоатационните показатели на най-малко една от съществените характеристики. (?)
- За някои съществени характеристики е възможно декларирането на NPD да не е разрешено. Повече информация ще намерите в приложение ZA към хармонизирания стандарт.

2.1.4. Допълнителни изисквания при използване на режима на EOTA

Първата стъпка при използването на този режим е да се свържете с орган за техническо оценяване, която да изпълни задачите в съответствие с европейския документ за оценяване. След това органът за техническо оценяване ще Ви издаде документ, наричан европейска техническа оценка (ЕТО), който ще бъде необходим при следващите стъпки.

2.1.5. Опростени процедури

За някои съществени характеристики няма да е необходима каквато и да е оценка или декларация, тъй като има приета на европейско равнище съответна общоприета стойност (generic value) или декларация. В този случай Европейската комисия публикува правен акт, който съдържа тази информация. С цел да се възползвате от тази възможност обаче ще трябва да разработите документ, който обяснява, че Вашият продукт попада в приложното поле на този нормативен акт. Този документ официално се нарича „подходяща техническа документация“. Ако съществената характеристика е обхваната от система за ОППЕП 1 или 1+, нотифицираният орган трябва да потвърди този документ.

ПРИМЕР: Производителите на стоманена ламарина с покритие от полиестер, използвани като единствена облицовка (без изолационна подложка), могат да използват **Решение на Комисията**^{XII} и могат да декларират, че класът на реакция на огън е А1 без оценяване. Съгласно текста на решението, той е приложим само когато номиналната дебелина на стоманената ламарина е между 0,4 и 1,5 mm. Следователно, ако продуктът отговаря на това условие, производителят трябва само да изготви документ (подходящата техническа документация), който съдържа позоваване на Решението на Комисията и резултати от измерване на дебелината на продукта със стойност в посочените граници.

Друг достъпен вариант да се опрости оценката на продукта е възможността за споделяне на изпитването на продукта с други производители. С оглед използването на **съвместни** оценки, ще трябва да разработите допълнителна „**подходяща техническа документация**“, която да включва:

- Резултати от изпитвания, получени от другия производител;
- Разрешението на другия производител да използвате тези резултати;
- Документацията, която доказва, че и двамата производители използват съответните процеси и суровини.

Когато Вашият продукт представлява система, съставена от компоненти, които Вие сглобявате или произвеждате и някои от съществените характеристики на даден компонент вече са оценени от неговия производител, можете да използвате резултатите от изпитвания, получени от Вашия доставчик. Тази процедура се нарича **каскадно изпитване** и за да я използвате, ще трябва да разработите и „**подходяща техническа документация**“, която да включва:

- Резултати от изпитвания, получени от доставчика на системата;
- Разрешението на другия производител да използвате тези резултати;
- Документацията, която доказва, че оценката на компонента или на цялата система може да се прилага. Това включва също така условието системата да е монтирана съгласно инструкциите.

2.1.6. Работни документи

След оценяване на съществените характеристики следва да разполагате със следните документи:

- Първоначално изпитване на продукта, включително списък на съществените характеристики и резултатите от оценяването (изпитване, таблични стойности и др.);
- Европейска техническа оценка (само за режима на ЕОТА – тя заменя други първоначални изпитвания);
- Документирана процедура за производствен контрол в предприятието;
- Сертификат или сертификати от нотифициран орган или органи, в случай че се изискват;
- Подходяща техническа документация, ако е необходима;
- Специфична техническа документация, ако е необходима.

Трябва да водите архив на всички тези документи. Органите за надзор на пазара могат да ги изискват.

2.1.7. Уникален идентификационен код

След като оценката е завършена, трябва да зададете код на Вашия продукт. Наименованието на този код е „уникален идентификационен код на типа продукт“ и той е свързан с вида на продукта, който произвеждате, и с експлоатационните показатели на съществените му характеристики. Когато разработите нов продукт, трябва да му зададете нов уникален идентификационен код, а в случай че експлоатационните показатели на продукта претърпят изменение, трябва да промените и кода.

ПРИМЕР: Може да изберете код, състоящ се от търговското наименование на продукта, вътрешен код, свързан с производствения процес, и датата, на която е извършена оценката на продукта:

ПРОДУКТ-123.ABC-2014.07.17

Тази комбинация ще ви даде възможност лесно да класифицирате и актуализирате типовете продукти.

2.2. Кога трябва да започнете ново оценяване?

2.2.1. Нови продукти

Всеки път, когато разработвате нов продукт, ще трябва да се повтарят всички задачи, включително сключването на договор с нотифицирания орган или органи за техническо оценяване, ако е необходимо.

2.2.2. Промени в производството

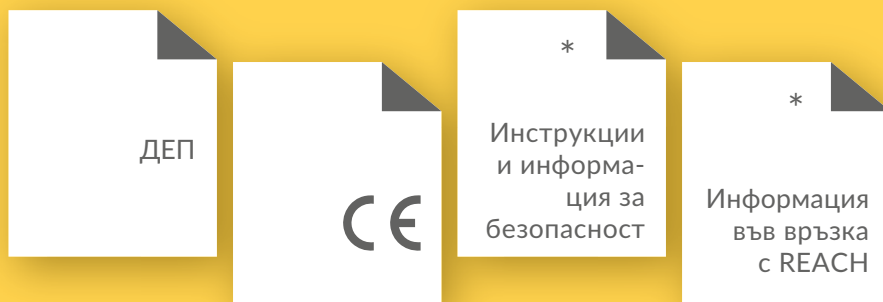
Ако направите промени или корекции в производството или Вашият производствен контрол в предприятието установи такива промени, ще трябва да проверите дали не са се променили експлоатационните показатели на продукта във връзка с всички съществени характеристики, които декларирате. В случай че е настъпила промяна, ще трябва да пренастроите Вашето производство, за да се възстановят декларираните експлоатационни показатели, или може отново да извършите всички задачи в рамките на ОППЕП (за съществените характеристики, които са се променили). Следва да се има предвид, че ако характеристиката е декларирана в рамките на система за ОППЕП 1, 1+ или 3, ще трябва също така да сключите договор с нотифициран орган за изпълнение на съответните задачи. Когато се изпълняват изискванията на ЕОТА при промените на експлоатационните показатели следва да участват не само нотифицираните органи, но и органите за техническо оценяване, тъй като се изисква нова европейска техническа оценка.

И в двата случая, разработване на нов продукт и промяна на декларираните експлоатационни показатели, ще бъде необходимо изготвяне или актуализиране на съответните работни документи. Документите, които се предоставят на Вашите клиенти, също трябва да бъдат актуализирани.

2.3. Документи, които се предоставят на клиентите

С вече готовата пълна информация налице, ще трябва да съставите следните документи:

- декларация за експлоатационните показатели на продукта;
- маркировка „СЕ“ и придружаваща информация за продукта;
- инструкции и информация за безопасност;
- информация във връзка с регламента REACH (виж точка 2.3.4)

*
ако е необходимо

2.3.1. Декларация за експлоатационни показатели

Първият документ, който трябва да изготвите въз основа на събраната информация, е декларацията за експлоатационни показатели. Това е най-важният документ в подкрепа на маркировката „СЕ“, тъй като съдържа пълната информация относно производителя, продукта и неговите експлоатационни показатели. Етикетът „СЕ“ ще бъде само обобщение на информацията, съдържаща се в декларацията за експлоатационните показатели.

При разработването на собствен формат за декларацията за експлоатационните показатели на Вашите продукти трябва да следвате инструкциите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз: [Делегиран регламент за изменение на приложение III към Регламента за строителните продукти \(РСП\)^{XIII}](#).

В следната таблица са описани всички точки, които трябва да попълните за декларацията за експлоатационни показатели, и са дадени някои допълнителни обяснения, които ще ви помогнат да разберете информацията, която следва да се включи:

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИОННИ ПОКАЗАТЕЛИ

	Номер на декларацията за експлоатационни показатели	Този номер ви позволява да класифицирате декларацията за експлоатационни показатели. Той може да е еднакъв с уникалния идентификационен код на типа продукт (2.1.7)
1.	Уникален идентификационен код на типа продукт:	Този код е свързан с декларираните експлоатационни показатели на продукта. Той трябва да указва недвусмислено връзката между продукта и неговите експлоатационни показатели. Може да използвате всеки код, който сметете за целесъобразен, включващ числа, букви, дати и т.н., но трябва да се обърне особено внимание да не се повтаря един и същ код за два различни продукта.
2.	Предвидена употреба или употреби:	В тази точка трябва да включите всички предвидени употреби, за които е предназначен Вашият продукт (1.2.1 и 1.2.2). Копирайте съответния текст, включен в приложение ZA на хармонизирания стандарт или в европейския документ за оценяване.
3.	Производител	Необходимо е да включите не само името на Вашето дружество, регистрираното търговско наименование или регистрираната търговска марка, но също така и Вашия адрес за контакт като производител. Адресът може да бъде навсякъде по света.
4.	Упълномощен представител	Упълномощен представител трябва да фигурира в документа само ако Вие като производител сте определили упълномощен представител (или Ваш агент). В останалите случаи заличете тази точка.
5.	Система/системи за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели (ОППЕП)	Системата или системите за оценяване и проверка на постоянството на експлоатационните показатели (система за ОППЕП), както е посочено в приложение ZA към хармонизирания стандарт или в главата относно ОППЕП на европейския документ за оценяване (2.1.2). Ако има повече системи, всяка от тях трябва да бъде декларирана и може да се включи в точка 7 (например в таблица).

6а.	Хармонизиран стандарт (6а или 6б)	В тази точка трябва да включите референтния номер на хармонизирания стандарт, включително датата му на издаване съгласно Официален вестник на Европейския съюз (1.2.1).
	Нотифициран орган или органи	Ако нотифицирани органи са извършили задачи в рамките на ОППЕП, трябва да впишете тук техните идентификационни номера (2.1.2).
6б.	Европейски документ за оценяване	В тази точка трябва да включите референтния номер на европейския документ за оценяване, включително датата на издаването му (1.2.2)
	Европейска техническа оценка	Номер на европейската техническа оценка, издадена от органа за техническа оценка.
	Орган за техническо оценяване	Име на органа за техническо оценяване, която е издала европейската техническа оценка.
7.	Нотифициран органи или органи	Ако нотифицираните органи са извършили задачи в рамките на ОППЕП, тук трябва да впишете техните идентификационни номера (2.1.2).
	Деклариран експлоатационни показатели	<p>Това е същинската част на документа и съдържа декларираните експлоатационни показатели на продукта. Трябва да включите пълния списък на съществените характеристики във вида му съгласно приложение ZA на хармонизирания стандарт или европейския документ за оценяване за предвидените употреби, които вече са декларирани в точка 2. Деклариране на неустановени експлоатационни показатели (NPD) е възможно при спазване на условията, описани в точка 2.1.3.</p> <p>Най-добрият начин да попълните тази точка при изготвянето на декларация за експлоатационни показатели на хартиен носител е да използвате таблица с по един ред за всяка съществена характеристика и декларираните експлоатационни показатели в колони. Ако се прилагат различни системи за ОППЕП, добавете допълнителни колони за тях.</p>
8.	Подходяща техническа документация и/или специфична техническа документация	Когато оценката на Вашия продукт е извършена при следване на опростена процедура, ще трябва да включите препратка или препратки към изготвената специфична и/или подходяща техническа документация в тази точка (2.1.5). Документите трябва да се съхраняват от производителя, само препратките към тях трябва да се включат в тази точка.
	Връзка към онлайн екземпляр на декларацията за експлоатационни показатели	Ако предвиждате да качите екземпляр от декларацията за експлоатационни показатели на уебсайт, може да включите връзка за достъп до него тук.

Празните полета може да бъдат заличени. Може също така да промените реда на информацията, която предоставяте, и/или да комбинирате точки, в случай че комбинирането прави декларацията за експлоатационни показатели по-лесна за разбиране.

Ако произвеждате гама от няколко вида продукти, чиито експлоатационните показатели по почти всички декларираните характеристики са еднакви, може да включите в един и същ документ различните разновидности на видовете продукти, например под формата на таблица. В този случай за всяка разновидност трябва ясно да посочите номера на декларацията за експлоатационни показатели, идентификационния код съгласно точка 1 (ако не е различен от номера на декларацията за експлоатационни показатели) и декларираните експлоатационни показатели, включени в точка 7. Това следва да гарантира, че информацията относно експлоатационните показатели е ясна и недвусмислена за всеки получател на продукта.

След като разполагате с окончателната редакция на документа, трябва да **съхраните един екземпляр заедно с използваните документи**. Задължени сте да ги съхранявате в досиетата в продължение на най-малко десет години след продажбата на този вид продукт за последен път.

Ако искате да продавате Вашите продукти в други държави от ЕС, не забравяйте да изготвите превод на **декларацията за експлоатационни показатели на всички езици, които се изискват от държавите членки, където ще се продава продуктът**.

При изпращане на декларацията заедно с продукта, по обикновена или по електронна поща, следва да съхранявате окончателния документ и да приложите копие към Вашите доставки. Най-добрият вариант обаче е декларацията за експлоатационни показатели на Вашите продукти да бъде качена в уебсайт (обикновено в сайта на дружеството) на езиците, които се изискват от страните, в които те се продават. Ако можете да гарантирате, че документът ще бъде достъпен в непроменен вид в продължение на предписания десетгодишен период и поставите връзка към документа в маркировката „СЕ“, Вие не сте длъжни да изпращате документа на Вашите клиенти. Единственото изключение от това правило е когато даден клиент поиска (писмено или устно) декларацията за експлоатационни показатели, тъй като в този случай ще трябва да изпратите декларацията на клиента, дори ако тя е на разположение и на Вашия уебсайт.

След публикуването на декларация за експлоатационни показатели на уебсайта, тя не трябва да бъде изтривана в продължение на десет години след последната продажба на вида продукт, съответстващ на тази декларация. Ако откриете грешка в документа или експлоатационните показатели се променят, трябва да качите нова версия, като същевременно запазите достъпна старата версия (2.2.2). Тези инструкции се съдържат в **Делегирания регламент относно търговията чрез уебсайтове**^{XIV}.

ПРИМЕР: Някои обичайни опростявания (виж 1) са: заличаване на номера на декларацията за експлоатационни показатели, тъй като той е еднакъв с уникалния идентификационен код; заличаване на номерата на позициите; заличаване на упълномощения представител, тъй като в този случай такъв не съществува; заличаване на точка 6б, тъй като тя не е приложима за продукта; заличаване на точката за подходяща и/или специфична техническа документация, тъй като тя не е приложима.

Полезно е също така декларираните експлоатационни показатели, системата за ОППЕП и хармонизираният стандарт да бъдат представени в различни колони на таблицата, в които да бъдат посочени декларираните стойности;

Също така, посочване на уебсайт, на който може да бъде намерена декларацията за експлоатационни показатели.

2.3.2. Маркировка „СЕ“

Вече може да разработите етикета „СЕ“ въз основа на току-що попълнената декларация за експлоатационни показатели. В следващата таблица е описано съдържанието на информацията, която придружава маркировката „СЕ“, и са дадени някои допълнителни обяснения, които ще ви помогнат да разберете каква информация следва да се включи:

Символът „СЕ“ е публикуван на [уебсайта за маркировката „СЕ“ на Европейската комисия](#)^{XV} в различни формати.

14

Длъжни сте да включите последните две цифри на годината, през която конкретната маркировка „СЕ“ е поставена за пръв път. В случай че промените каквато и да е информация в декларацията за експлоатационни показатели, свързана с тази маркировка „СЕ“, ще трябва да се актуализират и цифрите.

Име и адрес

Трябва да посочите името и регистрираният адрес на производителя или идентификационен знак, който позволява лесно установяване на името и адреса на производителя.

Уникален идентификационен код на типа продукт

Уникалният идентификационен код на типа продукт, който недвусмислено ще свърже маркировката „СЕ“ с декларацията за експлоатационни показатели и декларираните експлоатационни показатели (2.1.7 и 2.3.1).

Референтен номер на декларацията за експлоатационни показатели

В случай че уникалният идентификационен код на типа продукт не е еднакъв с референтния номер на декларацията за експлоатационни показатели, трябва да включите и този номер. Двата имат сходно предназначение (2.1.7).

Декларираните експлоатационни показатели

Маркировката „СЕ“ трябва да включва декларираните експлоатационни показатели на продукта, което означава, че декларираната стойност на съществените характеристики, които не са неустановени експлоатационни показатели, трябва да фигурира тук. Поради липсата на място на етикета може да се наложи да опростите декларацията, но с необходимото внимание, за да се запази смисълът (2.1.3).

Препратка към хармонизираната техническа спецификация

Препратката към хармонизирания стандарт или европейския документ за оценяване, който е приложен за оценка на продукта. Не е необходимо да включвате датата на издаването им, тъй като тази информация вече присъства в декларацията за експлоатационни показатели. (1.2.1 и 1.2.2).

Идентификационен номер на нотифицирания орган

Важно е също така да посочите идентификационния номер на нотифицирания орган, ако Вашите съществени характеристики попадат в обхвата на системи за ОППЕП 1, 1+, 2+ или 3. (2.1.2).

**Предвидена
употреба/употреби**

Трябва да се посочи съответната информация относно предвидената употреба или употреби (съдържаща се в приложение ZA на съответния хармонизиран стандарт); тя трябва да бъде същата като съответната точка в декларацията за експлоатационни показатели (1.2.1 и 1.2.2).

**Уебсайт, на който
може да бъде наме-
рена декларацията
за експлоатационни
показатели**

Ако Вашата декларация за експлоатационни показатели е достъпна на уебсайт, тук може да посочите уебсайта, където е поместен документът (2.3.1).

Може да промените оформлението на етикета „СЕ“, реда на информацията, да пропуснете празните полета или да комбинирате информацията, в случай че комбинирането прави документа по-лесен за разбиране. Няма задължение за използване на определен език в етикета, но обикновено производителите се стремят да използват възможно най-малко текст, за да бъде разбираем в максимална степен, дори ако не разбирате езика на етикета.

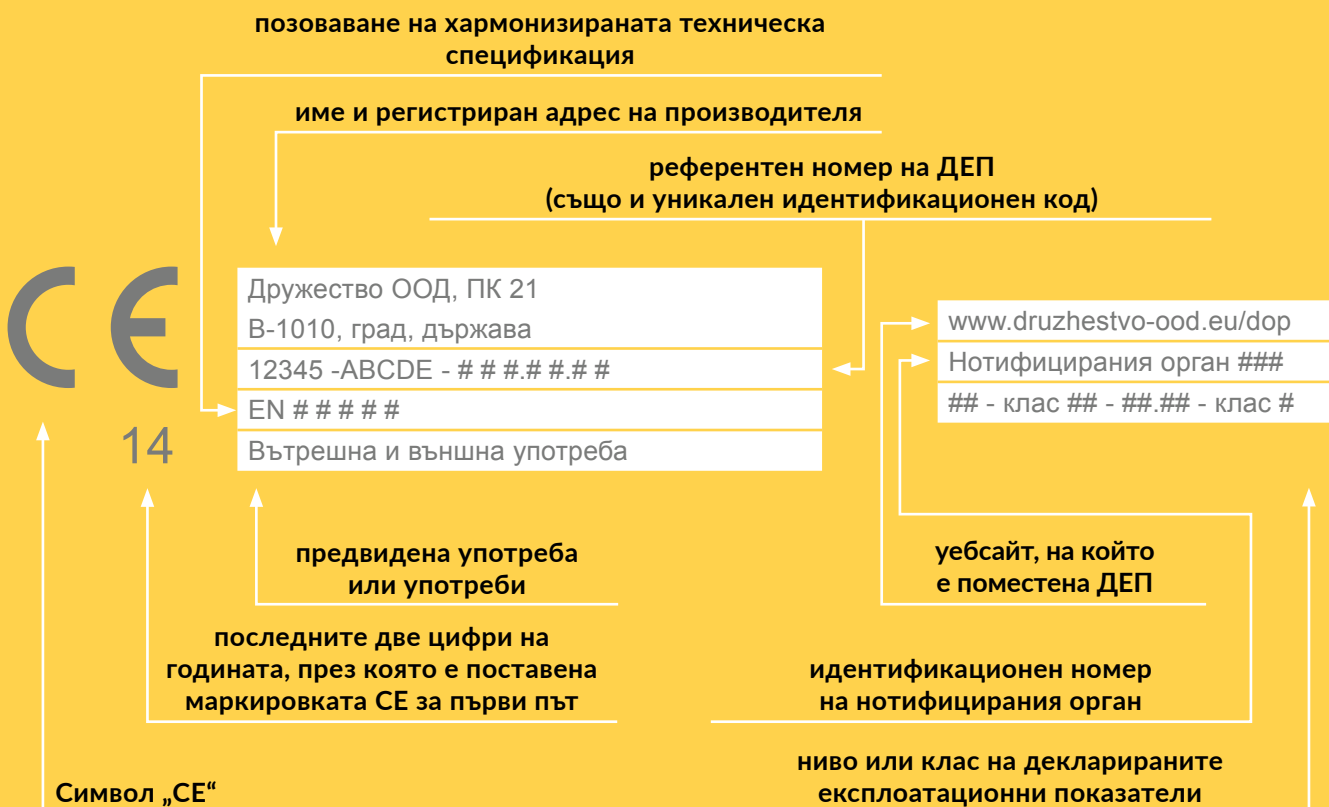
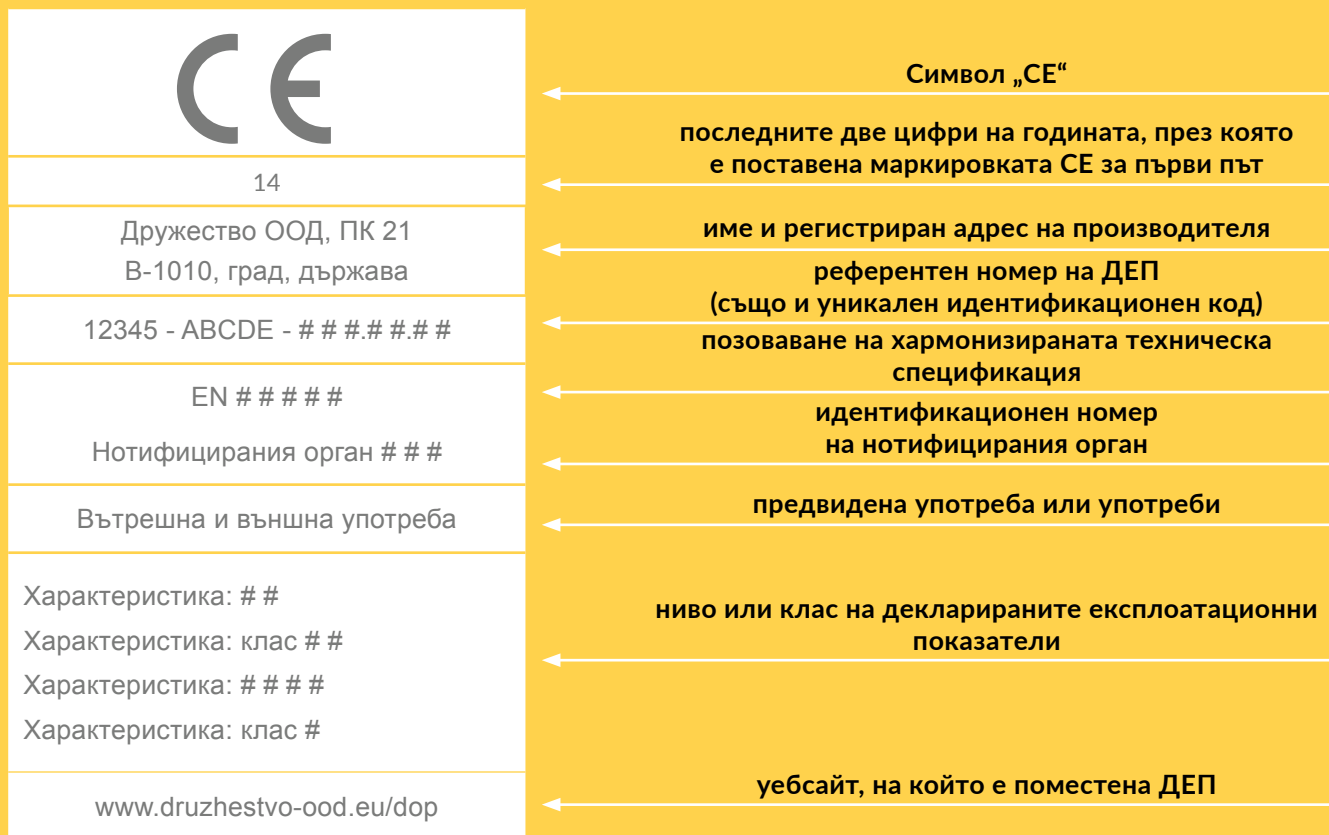
Някои важни решения, които трябва да се вземат по отношение на етикета „СЕ“, са размерът на етикета, материалите и мястото на поставяне. Ясно е, че етикетът трябва да се закрепи на продукта така, че да бъде видим, четлив и незаличим. Когато обаче това не е възможно или не може да бъде гарантирано поради естеството на продукта, той се поставя върху опаковката, ако има такава, или в придружаващите документи. Преди да изберете вариант, трябва да имате предвид цената на етикета (разходите за печат, лепила и т.н.), това дали етикетът ще бъде изтрит от продукта, дали опаковката може да бъде повредена или да не стигне до крайния потребител и т.н.

ПРИМЕР: Плоскостите обикновено се обозначават с маркировка „СЕ“ една по една чрез отпечатване на информацията в един ред с мастило по края на продукта. След като продуктът се монтира, информацията се скрива от погледа.

ПРИМЕР: Маркировка „СЕ“ върху блокчета за павиране обикновено се поставя чрез поставяне на етикета върху опаковката поради ниската цена на единичния продукт и оскъпяването в случай на отпечатване на етикета на всеки единичен продукт.

ПРИМЕР: Маркировка „СЕ“ на насипни материали обикновено се поставя в придружаващите документи, заедно с поръчката, предоставена от производителя.

Не може да поставяте маркировка „СЕ“ преди изготвянето на декларацията за експлоатационни показатели, което обикновено става в края на производствения етап.

ПРИМЕР: Маркировка „СЕ“ на разтвори и цименти, предлагани в чували, обикновено се поставя чрез отпечатване на етикета върху чувала.

ПРИМЕР: етикет „СЕ“ във формат с редове, за да бъде отпечатан на ръба на продукта или върху части, които няма да се виждат след монтажа.

2.3.3. Инструкции и информация за безопасност

Като производител Вие трябва да изготвите и необходимите инструкции и информация за безопасност за експлоатацията на Вашия продукт. Продуктът достига до получателя, придружен с тези документи.

2.3.4. Информация във връзка с REACH

Строителните продукти са предмет на [регламента REACH^{XVI}](#), който регулира химикалите, използвани в ЕС. Поради това трябва да отговаряте на всички изисквания, посочени в регламента. От друга страна, производителите на строителни продукти обикновено не са длъжни да предоставят информационен лист за безопасност, тъй като тези продукти не се считат за вещество или смес, попадащи в обхвата на регламента REACH (виж членове 31 и 33 от REACH). В случай че Вашият продукт е вещество или смес, ще трябва да потърсите допълнителна информация (обикновено от Вашите доставчици) и да изготвите всички документи (включително, при необходимост, информационните листове за безопасност), които се изискват от регламента. Тази документация трябва да се предоставя заедно с декларацията за експлоатационни показатели по цялата верига на доставка.

Производителите трябва да предоставят информационен лист за безопасност, когато веществата отговарят на критериите в член 31, параграф 1 от REACH и производителите, вносителите и дистрибуторите на смеси трябва да предоставят на получателя информационен лист за безопасност, когато сместа отговаря на критериите за класифициране като опасна съгласно [Директива 1999/45/EO Regulation 2008/1272/EC^{XVII}](#). Производителите, вносителите и дистрибуторите на продукти, съдържащи вещества, които са включени в списъка на кандидатите съгласно REACH, в концентрация по-голяма от 0,1 тегловни %, трябва да предоставят на крайния потребител информация, достатъчна, за да се гарантира безопасната употреба на изделието, съдържаща най-малко наименованието на веществото (веществата).

Ако се нуждаете от допълнителна информация относно документите, които следва да се предоставят, се свържете с Вашия доставчик на вещества и/или смеси и се уверете, че като потребител на тези продукти Вие отговаряте на изискванията на регламента REACH и предоставяйте правните документи заедно с декларацията за експлоатационни показатели.

3. ПРОВЕРОЧЕН СПИСЪК НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ

- 1. Идентифициране на строителния продукт и неговите възможни предвидени употреби
- 2. Търсене на строителния продукт в [списъка на хармонизираните стандарти \(hEN\)](#), цитирани в [Официален вестник на ЕС](#).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ → Да се провери и приложното поле на хармонизирания стандарт (1.2).

Ако бъде открит, трябва да следвате изискванията на CEN — преминете към стъпка 3; ако не бъде открит, преминете към стъпка 17.

- 3. В приложение ZA към хармонизирания стандарт намиране на списъка на съществените характеристики и системата за ОППЕП за всяка от тях, ако са различни (1.2.1).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ → Едни и същи характеристики може да фигурират в различни системи от характеристики, в зависимост от предвидената употреба.

- 4. Преглеждане на националните законови разпоредби в държавите членки, където продуктът ще се предлага на пазара, за установяване на всички изисквания.

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ → Въпросите да се отправят към звената за контакт относно продукти. [Списък на звената за контакт относно продукти](#).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ → Изгответе собствен списък на характеристики за деклариране.

- 5. Извършване на задачите в съответствие със системите за ОППЕП, включително сключване на договори с нотифицирани органи, ако е необходимо (2.1.2).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ → Намерете нотифицираните органи на разположение в the [списъка на нотифицирани органи на уебсайта на NANDO](#).

- 6. Събиране на всички работни документи в досие (2.1.5 и 2.1.6):
  - Първоначално изпитване на продукта, включително списък на съществените характеристики и резултатите от оценяването (изпитване, таблични стойности и др.);
  - Документирана процедура за производствен контрол в предприятието;
  - Сертификат или сертификати от нотифициран орган или органи, в случай че се изискват;
  - Подходяща техническа документация, ако е необходима;

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ → Съхранявайте тази информация по сигурен начин, но така, че да бъде лесно достъпна.

- 7. Изготвяне на декларацията за експлоатационни показатели въз основа на работните документи (2.3.1).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Използвайте инструкциите в [делегирия регламент за изменение на приложение III](#).

- 8. Превод на декларацията за експлоатационни показатели на езиците, изисквани от държавите членки, в които продуктът ще се продава.

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Направете справка с различните езикови версии на [делегирия регламент](#).

- 9. Публикуване на декларацията за експлоатационни показатели и нейните преводи на Вашия уебсайт (по избор).

- 10. Създаване и поставяне на маркировка „СЕ“ (2.3.2).

- 11. Изготвяне на инструкции и информация за безопасност за продукта (2.3.3).

- 12. Проверка дали някое от веществата в продукта попада в приложното поле на регламента REACH и извършване на задачите за удовлетворяване на изискванията на регламента (2.3.4).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Потърсете допълнителна информация на [уебсайта за REACH на ЕК](#).

- 13. Съхраняване на работните документи и копие от декларацията за експлоатационни показатели за период от 10 години след последната продажба на този вид продукт.

- 14. Пускане на продукта на пазара заедно с изискваните документи.

- 15. Продължаване на задачите, свързани с оценяването и проверката на постоянството на декларираните експлоатационни показатели (ОППЕП) (производствен контрол в предприятието и изпитване).

- 16. При промяна на експлоатационните показатели, суровините или производствените процеси или съществено преработване на хармонизирания стандарт (2.2.2) се повтарят стъпките от стъпка 5.

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

По принцип проверявайте редовно в [списъка на хармонизираните стандарти, цитирани в Официален вестник на Европейския съюз](#), за да установите дали стандартите са актуализирани.

- 17. Търсене на строителния продукт в [списъка на европейските документи за оценяване \(1.2.2\)](#).

[Ако не бъде намерен, не може директно да се постави маркировка „СЕ“, но може да бъде поискано изготвяне на европейски документ за оценяване.](#)

- 18. Искане на европейска техническа оценка от орган за техническо оценяване (1.2.2).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Намерете органите за техническо оценяване (ОТО) на разположение в [списъка на ОТО на уебсайта на NANDO](#).

19. След издаването на европейска техническа оценка, извършване на останалите задачи, включително сключване на договор с нотифициран орган (органи), ако е необходимо (2.1.2).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Потърсете нотифицираните органи (НО) на разположение в [списъка на НО на уебсайта на NANDO](#).

20. Събиране на всички работни документи в досие (2.1.5 и 2.1.6):
- Първоначално изпитване на продукта, включително списък на съществените характеристики и резултатите от оценяването (изпитване, таблични стойности и др.);
  - Документирана процедура за производствен контрол в предприятието;
  - Сертификат или сертификати от нотифициран орган или органи, в случай че се изискват;
  - Европейска техническа оценка (само за режима на EOTA).
  - Подходяща техническа документация, ако е необходима;

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Съхранявайте тази информация по сигурен начин, но така, че да бъде лесно достъпна.

21. Изготвяне на декларацията за експлоатационни показатели въз основа на работните документи (2.3.1).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Използвайте образаца в [делегирания регламент за изменение на приложение III](#).

22. Превод на декларацията за експлоатационни показатели на езиките, изисквани от държавите членки, в които продуктът ще се продава.

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Направете справка с различните езикови версии на [languages делегирания регламент](#).

23. Публикуване на декларацията за експлоатационни показатели на Вашия уебсайт (по избор).

24. Създаване и поставяне на маркировка „СЕ“ (2.3.2).

25. Изготвяне на инструкции и информация за безопасност за продукта (2.3.3).

26. Проверка дали продуктът попада в приложното поле на регламента REACH и извършване на задачите за удовлетворяване на изискванията на регламента (2.3.4).

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Потърсете допълнителна информация на [уебсайта за REACH на ЕК](#).

27. Съхраняване на работните документи и копие от декларацията за експлоатационни показатели за период от 10 години след последната продажба на продукта.

28. Пускане на продукта на пазара заедно с изискваните документи.

- 29.** Продължаване на задачите, свързани с оценяването и проверката на постоянството на декларираните експлоатационни показатели (ОППЕП) (производствен контрол в предприятието и изпитване).
- 30.** При промяна на експлоатационните показатели, суровините или производствените процеси или съществено преработване на хармонизирания стандарт (2.2.2) се повтарят стъпките от стъпка 18.

ПОЛЕЗЕН СЪВЕТ

Европейските технически оценки нямат срок на валидност.

ВРЪЗКИ И СЪКРАЩЕНИЯ

РСП – Регламент за строителните продукти

Звена за контакт относно продукти в строителството

- I Официален вестник на Европейския съюз
- II Инструмент за търсене на Европейския комитет по стандартизация (CEN)
- III EOTA – Европейската организация за техническо оценяване
- IV NANDO – информационна система NANDO с база данни от нотифицирани организации за оценка на съответствието
- V Списък на европейските документи за оценяване (ЕДО)
- VI Публикации на уебсайта на EOTA
- VII Списък на организациите за техническа оценка (ОТО)
- VIII Списък на националните органи по стандартизация (НОС) на Европейската асоциация за свободна търговия
- IX CEN – Европейски комитет по стандартизация
- X Публикации на уебсайта на EOTA

ВРЪЗКИ И СЪКРАЩЕНИЯ

- XI Списък на нотифицираните организации
- XII Пример на решение на Комисията, приложимо за стоманени плоскости
- XIII Делегиран регламент за изменение на приложение III към Регламента за строителните продукти (PCP)
- XIV Delegated Regulation Annex III of the CPR
- XV Логото „СЕ“
- XVI Регламентът REACH (относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали)
- XVII Регламентът REACH (относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали)